

Dictamen en relació amb la consulta sobre un model de delegació de la potestat d'autoritzar els permisos d'accés a dades.

Es presenta davant l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades un escrit en el que es demana que l'Autoritat emeti un dictamen sobre el Model de delegació de la potestat d'autoritzar els permisos d'accés a dades.

En el mateix escrit planteja a l'Autoritat diverses qüestions relatives a l'exercici del dret d'accés a dades de les històries clíniques generades pels tractaments de reproducció assistida. Atès que aquesta consulta es refereix a una qüestió diferent, s'analitzarà en un dictamen específic (CNS 3/2014).

Analitzada la consulta, que s'acompanya del model de delegació de la potestat d'autoritzar els permisos d'accés, objecte de consulta, vista la normativa aplicable i l'informe de l'Assessoria Jurídica, es dictamina el següent.

I

(...)

II

Es demana el parer de l'Autoritat, des de la perspectiva de la protecció de dades, respecte el Model de delegació de la potestat d'autoritzar els permisos d'accés a dades, que s'adjunta, i en el que es preveu que la Secretaria General de Salut, responsable del fitxer "*Registre d'informació sanitària de pacients – Història Clínica Compartida*", pugui delegar l'autorització dels permisos d'accés a les dades del dit fitxer, a l'empara del que disposa l'article 84 del Reial decret 1720/2007, de 21 de desembre, que aprova el Reglament que desplega la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal (RLOPD i LOPD, respectivament).

L'Ordre SLT/519/2006, de 3 de novembre, per la qual es regulen fitxers que contenen dades de caràcter personal en l'àmbit del Departament de Salut, va crear, entre d'altres, el fitxer "Registre d'informació sanitària de pacients". Aquesta Ordre ha estat derogada per l'Ordre ORDRE SLT/25/2014, de 3 de febrer, per la qual s'actualitza la regulació dels fitxers que contenen dades de caràcter personal del Departament de Salut i de les entitats vinculades o que en depenen, en la que, entre d'altres, es modifica el fitxer esmentat.

Cal apuntar, d'entrada, que la denominació d'aquest fitxer, tant en l'Ordre de 2006 com en la vigent de 2014, és la de "*Registre d'informació sanitària de pacients*", sense que es faci referència, en aquest títol, a la Història Clínica Compartida, com sí es fa en el Model examinat. Per tant, des d'un punt de vista formal i a efectes de claredat, en el Model objecte de consulta convindria fer referència al dit fitxer amb la denominació prevista a l'Ordre SLT 25/2014.

Dit això, cal fer esment que el LOPD disposa que el responsable del fitxer ha d'adoptar les mesures de caràcter tècnic i organitzatiu necessàries que garanteixin la seguretat de les dades de caràcter personal i n'evitin l'alteració, la pèrdua, el tractament o l'accés no autoritzat, tenint en compte l'estat de la tecnologia, la naturalesa de les dades

emmagatzemades i els riscos a què estan exposats, tant si provenen de l'acció humana o del medi físic o natural (article 9.1 LOPD). A partir d'aquesta previsió, el Títol VIII del RLOPD (articles 79 a 114), concreta les mesures de seguretat que els responsables han d'implantar en relació amb els fitxers i tractaments de dades personals, i que es classifiquen en tres nivells (bàsic, mitjà i alt).

Als efectes que ens ocupen, l'article 84 del RLOPD preveu la delegació d'autoritzacions, en els següents termes:

“Les autoritzacions que en aquest títol s’atribueixen al responsable del fitxer o tractament poden ser delegades en les persones designades a aquest efecte. En el document de seguretat hi han de constar les persones habilitades per atorgar aquestes autoritzacions, així com aquelles en les quals recau la delegació esmentada. En cap cas aquesta designació suposa una delegació de la responsabilitat que correspon al responsable del fitxer.”

L'article 84 RLOPD, citat, fa referència a les autoritzacions que el Títol VIII del RLOPD atribueix al responsable del fitxer o tractament, les quals poden ser objecte de delegació.

A banda d'altres previsions que conté el RLOPD en relació amb les autoritzacions que corresponen al responsable i que podrien ser objecte de delegació (articles 86, 89.1, o 100.2 del RLOPD), als efectes que ens ocupen cal referir-se a la previsió de l'article 91 del RLOPD, relativa al control d'accés, segons el qual:

- “1. Els usuaris han de tenir accés només als recursos que necessitin per a l'exercici de les seves funcions.*
- 2. El responsable del fitxer s'ha d'encarregar que hi hagi una relació actualitzada d'usuaris i perfils d'usuaris, i els accessos autoritzats per a cadascun d'ells.*
- 3. El responsable del fitxer ha d'establir mecanismes per evitar que un usuari pugui accedir a recursos amb drets diferents dels autoritzats.*
- 4. **Exclusivament el personal autoritzat per fer-ho en el document de seguretat pot concedir, alterar o anul·lar l'accés autoritzat sobre els recursos, de conformitat amb els criteris que estableix el responsable del fitxer.***
- 5. En cas que existeixi personal aliè al responsable del fitxer que tingui accés als recursos, ha d'estar sotmès a les mateixes condicions i obligacions de seguretat que el personal propi.”*

A això cal afegir la previsió de l'article 5.2.a) del RLOPD, segons la qual són:

“Accessos autoritzats: autoritzacions concedides a un usuari per a la utilització dels diversos recursos. Si s'escau, han d'incloure les autoritzacions o funcions que tingui atribuïdes un usuari per delegació del responsable del fitxer o tractament o del responsable de seguretat.”

Vistes aquestes previsions, és clar que l'autorització per a accedir als diversos recursos o, en definitiva, a les dades contingudes en el fitxer “Registre d'informació sanitària de pacients”, pot ser objecte de delegació per part de l'òrgan administratiu responsable del fitxer a favor d'una altra persona, en concret, segons el Model examinat, la persona responsable funcional del Projecte Història Clínica Compartida.

Dit això, cal fer avinent que, segons disposa l'article 84 del RLOPD, citat, cal fer constar en el document de seguretat (article 88 del RLOPD) les persones habilitades per atorgar les autoritzacions, així com aquelles en les quals recau la delegació esmentada. A més, el document de seguretat s'ha de mantenir actualitzat en tot moment, i s'ha de revisar sempre que es produeixin canvis rellevants en el sistema

d'informació, en el sistema de tractament que es fa servir, en la seva organització, en el contingut de la informació inclosa en els fitxers o tractaments o, si s'escau, com a conseqüència dels controls periòdics realitzats (article 88.7 del RLOPD).

Per tant, caldrà que aquesta delegació, prevista en el Model examinat, consti en el document de seguretat corresponent i que, en cas de produir-se alguna modificació en els termes de la delegació, s'actualitzi convenientment la informació inclosa en el dit document de seguretat.

Més enllà de constatar la possibilitat de delegar l'autorització per a la utilització dels recursos o informació pròpia del fitxer en qüestió, en els termes de l'article 84 del RLOPD, a continuació cal referir-se a les previsions incloses en el Model.

III

En el Model s'identifiquen dos tipus d'usuaris, així com *"l'àmbit de les dades"* a les que podrien accedir aquests, i les *"accions permeses"* en cada cas (consulta, alta, baixa, modificació...). En concret, els usuaris serien els següents:

- *"Personal de centres assistencials del SISCAT amb conveni d'accés a la HCC, en els quals concorre relació professional sanitari-pacient d'acord amb els perfils establerts en el conveni, en cada cas"*. Per a aquests usuaris, en els apartats d'àmbit de les dades i d'accions permeses, es fa remissió al conveni.

- *"Personal propi del Departament de Salut i el seu sector públic vinculat"*. Per a aquests usuaris, en els apartats d'àmbit de les dades i d'accions permeses, es fa remissió a l'article 16 de la Llei 41/2002, de 14 de novembre, i a les limitacions legals que s'hi estableixen.

El Model preveu que els permisos d'accés al fitxer, autoritzats en virtut d'aquesta delegació, han de ser *"els estrictament necessaris per al desplegament de les funcions del personal a qui s'atorguin i, en tot cas, per a les finalitats que recull d'article 16 de la Llei 41/2002, de 14 de novembre, i amb les limitacions legals que s'hi estableixen"*.

Per bé que no s'aporta còpia de l'esmentat conveni d'accés a la Història Clínica Compartida, s'entén que es fa referència al *"Conveni tipus per implantar la Història Clínica Compartida a Catalunya (HCCC)"*, aprovat el 4 de març de 2009, i disponible a través del web www.gencat.cat.

En el Pacte cinquè del dit Conveni, relatiu a l'accés a la HCCC en cada centre, es fa esment als articles 11 de la Llei 21/2000, i 16 de la Llei 41/2002, en els quals es preveuen els diferents accessos previstos a la HC. La legislació preveu l'accés pels diferents professionals assistencials implicats en el diagnòstic o tractament del pacient (articles 11.1 i 16.1, respectivament, de les dues lleis citades), així com del personal sanitari degudament acreditat que exerceix funcions d'inspecció, avaluació, acreditació i planificació, en els termes de l'article 11.5 i 16.5 de les dues lleis citades.

Aquests dos accessos es corresponen amb els dos tipus d'usuari que es preveu en el Model examinat.

D'entrada, cal fer notar que en el dit Model, es fa referència només a l'article 16 de la Llei 41/2002, sense que es faci referència, també, a l'article 11 de la Llei 21/2000, menció que seria oportú incloure.

Pel que fa a “l'àmbit de les dades” i les “accions permeses” per al primer tipus d'usuari previst en el Model examinat (personal de centres assistencials del SISCAT amb conveni d'accés a la HCC), sens perjudici que es faci remissió al Conveni, cal tenir en compte que les previsions del dit Conveni, relatives a aquests accessos, deriven de la legislació esmentada. Així, a efectes de claredat, a banda de citar el dit Conveni, també es podria fer referència, en aquests camps (“àmbit de les dades” i “accions permeses”), a la legislació esmentada (Llei 21/2000 i 41/2002).

També cal fer notar que tant la Llei 21/2000 (article 11.4) com la Llei 41/2002 (article 16.4), també preveuen l'accés del personal d'administració i gestió dels centres sanitaris, que només poden accedir a les dades de la HC relacionades amb les seves pròpies funcions.

En aquest sentit, en el cas que el Model de delegació hagi d'incloure la delegació de l'autorització també per a aquests accessos, convindria especificar-ho, a efectes de claredat, i per tal de concretar tots els accessos l'autorització dels quals es delega.

El Model examinat estableix també que aquests permisos s'atorgaran a persones concretes que accediran al sistema utilitzant comptes d'usuari estrictament personals, que es garantiran mitjançant sistemes d'identificació i autenticació individualitzats, i que els accessos autoritzats han de ser monitoritzats i registrats mitjançant un sistema de codis de perfils que respondrà a una determinada relació entre el professional i el pacient que, de conformitat amb la legislació vigent, justifiqui la procedència de l'accés, i que es guardarà traça dels accessos en els termes que determina el RLOPD.

Des del moment que en el fitxer “*Registre d'informació sanitària de pacients*” es tracten dades de salut, les mesures a aplicar són les que corresponen, segons el RLOPD, al nivell alt, a més de les que corresponen als nivells bàsic i mitjà, atès que els nivells són acumulatius (article 81.3 RLOPD). En qualsevol cas, la remissió que es fa en el Model examinat al RLOPD, s'ha d'entendre feta en relació amb l'aplicació de les mesures de seguretat requerides per al fitxer esmentat.

D'altra banda, en el Model examinat es precisa que, en el cas de persones que no tinguin la condició d'empleats públics, subjectes al deure de secret, caldrà que de forma prèvia signin el compromís de confidencialitat recollit en el document “*Funcions i obligacions de les persones usuàries dels sistemes d'informació del departament de Salut*”.

D'entrada, cal fer notar que no s'adjunta a la consulta el dit document.

Aquesta previsió del Model es refereix a “persones autoritzades que no tinguin la condició d'empleats públics”. Al respecte, recordar que per als casos en què es produeixen accessos per tercers, a més de la corresponent clàusula de confidencialitat, caldrà tenir en compte les previsions relatives a l'encàrrec del tractament. En concret, l'article 12 de l'LOPD estableix que no es considera cessió l'accés per un tercer a les dades quan aquest sigui necessari per a la prestació d'un servei al responsable del tractament, i que aquest tractament ha d'estar regulat en el contracte corresponent, en els termes de la normativa de protecció de dades (article 12 LOPD, i articles 20 a 22 del RLOPD).

Finalment, atesa la previsió inclosa en el Model examinat, es recorda que, a banda del deure de secret que pugui correspondre als empleats públics i de l'obligació de secret prevista en la legislació sanitària (Llei 21/2000 i 41/2002, citades), l'LOPD imposa, en

l'article 10, un deure de secret exigible a qualsevol persona que tracti dades personals, independentment de la seva condició o no d'empleats públics, en els següents termes:

“El responsable del fitxer i els qui intervinguin en qualsevol fase del tractament de les dades de caràcter personal estan obligats al secret professional pel que fa a les dades i al deure de guardar-les, obligacions que subsisteixen fins i tot després de finalitzar les seves relacions amb el titular del fitxer o, si s'escau, amb el seu responsable.”

D'acord amb les consideracions fetes en aquests fonaments jurídics en relació amb la consulta plantejada, es fan les següents,

Conclusions

L'autorització per a accedir a les dades del fitxer *“Registre d'informació sanitària de pacients”*, pot ser objecte de delegació per part de l'òrgan administratiu responsable favor d'una altra persona. Caldrà que aquesta delegació consti en el document de seguretat corresponent i que, en cas de produir-se alguna modificació en els termes de la delegació, s'actualitzi convenientment la informació inclosa en el dit document de seguretat.

Barcelona, 26 de febrer de 2014